

Zborový list

POPRADSKÝCH EVANJELIKOV

číslo I / 2010

JANUÁR - FEBRUÁR

ČO MÔŽEME OČAKÁVAŤ V NOVOM ROKU 2010?

Hospodinove skutky lásky neprestávajú, lebo Jeho milosrdenstvo sa nekončí; obnovujú sa každého rána. Žalosp. 3, 22-23a

Čo môžeme očakávať v tomto novom roku? Povráva sa, že následky hospodárskej krízy ešte len prídu. Bankári a leasingové spoločnosti vraj boli trpezliví a očakávali, že ich klienti si svoje záväzky splnia. Ale dlhy sa nedajú odkladať u týchto spoločností do nedohľadna, najmä v dnešnej spoločnosti orientovanej na peniaze a konzum.

Môžeme očakávať, že nástrah a pokušení pre naše deti a vnúčatá, bude ešte viac ako v minulom roku a budú na nich striehnuť na každom kroku. A nielen na nich, ale aj na nás.

Môžeme očakávať, že tohtoročné voľby budú opäť o nezmyselných sľuboch a utopických víziách, lebo mnohí kandidáti sa budú snažiť získať predovšetkým poslanecký plat so všetkými výhodami, ktoré z tohto postavenia vyplývajú.

Ale, ak by sme len toto mohli očakávať, bolo by to žalostne málo a bolo by to deprimujúce. Ak máme s niečím v tomto roku počítať, tak je to predovšetkým Hospodinovo milosrdenstvo a Jeho skutky lásky, ktoré neprestávajú. Predovšetkým by sme svoju pozornosť mali upriamiť na Božiu lásku a milosrdenstvo. A z tohto upriameného pohľadu vyrozumieme, že nám je darovaný ďalší rok nášho života, aby sme v ňom spoznávali Božiu lásku a dobrotu, aby sme

Zborový list popradských evanjelikov. Pre vnútornú potrebu Evanjelického augsburského vyznania cirkevného zboru v Poprade, Námestie sv. Egídia 8/17, tel. farský úrad: 789 587 2. Zodpovedný redaktor: Dr. Libor Bednár - zborový farár, e-mail: ecavpp@stonline.sk, jazyková úprava: Zuzana Valeková, spolupráca: Ing. Zuzana Hybenová a Stanislav Račko. Ilustrácie: Martin Gallo. Grafická úprava: Samuel Bednár. Vydávanie zborového listu môžete podporiť milodarom. Ďakujeme.

nezabúdali, že aj prostredníctvom nás chce Pán Boh šíriť lásku a dobrotu v našich rodinách, v cirkevnom zbere, na pracoviskách a v spoločnosti, v ktorej žijeme.

Keď budeme prežívať tento nový rok ako Boží spolupracovníci, tak nebudeme žiť len v očakávaní. Staneme sa aj spolutvorcami nových, pekných

chvíľ, zážitkov a stretnutí, keď budeme duchovne rásť a dozrievať, aby sme mohli vydať zrelé plody našej viery. Lebo naša doba „s dychtivou túžbou očakáva zjavenie synov a dcér Božích“ (R 8,19).

Dr. Libor Bednár, zborový farár

ĎAKUJEM A PROSÍM, PANE

Ďakujem Pane, za všetky požehnania, ktoré si mi dal v minulom roku, za dni slnečné i smutne zamračené. Za pokojné popoludnia i za dlhé tmavé noci. Ďakujem Ti za zdravie i choroby, za trápenie a radosti, ktoré som mal v tomto roku. Ďakujem Ti za všetky veci, ktoré si mi požičal a potom vzal späť. Ďakujem Ti za priateľský úsmev a pomocnú ruku, za lásku, ktorú som prijal i za všetky nádherné veci – za kvety a hviezdy, za deti a láskyplné duše. Vďaka Ti za samotu, za prácu, za ťažkosti a problémy, za neistotu a slzy, pretože toto všetko ma priviedlo bližšie k Tebe. Ďakujem, že si zachoval môj život, že si sa postaral o moje prístrešie, pokrm a všetky

moje potreby.

A čo ma čaká v novom roku? To, čo chceš vždy Ty, Pane. Len ťa prosím, daj mi pevnú vieru, aby som Ťa videl vo všetkom, čo mi príde do cesty, daj mi nádej a odvalu, aby som sa nepoddal a lásku – viac lásky na každý deň pre Teba a pre ľudí okolo mňa. Daj mi trpezlivosť, pokoru, oddanosť a dávajúce srdce.

Pane, daj mi, čo je pre mňa dobré a to, o čo neviem prosieť. Daj mi oddané srdce a ucho, ktoré počuje, bdelého ducha a aktívne ruky, aby som sa oddal tvojim prianiam a svoj život podriadil Tvojej dokonalej vôli. Požehnaj všetkých mojich drahých a vnes do ľudských srdc pokoj. Amen.

UDALOSTI V CIRKEVNOM ZBORE

Pamiatka reformácie

Tohtoročnú pamiatku reformácie sme si najskôr pripomenuli 30. októbra organovým koncertom v našom Kostole Svätej Trojice. Vystúpili na ňom: Radoslav Bednár a Klaudiusz Ja-

nia hrou na organe, Vladimír Andráš hrou na trúbke a Mateusz Jania na klarinete. V programe vystúpil aj náš cirkevno-zborový spevokol. V sobotu 31. októbra sme si pamiatku reformácie pripomenuli na službách Bo-

žích a v nedeľu sme spomínali a Pánu Bohu ďakovali za našich drahých zosnulých, ktorí nás už predišli do večnosti.

Stretnutie sestier zborovej diakonie

8. decembra sa stretli sestry zo zborovej diakonie s predsedníctvom CZ – s bratom farárom a sestrou dozorkyňou. Vzájomne hovorili o tejto službe v našom CZ, ktorú sestry ochotne a s láskou vykonávajú a je hodnotená zo strany vedenia CZ, aj samotných cirkevníkov, ktorých sestry navštevujú. Svoju službu lásky prezentovali aj sestry, ktoré sa podieľajú na zhotovovaní vecí do Afriky cestou Misie na Níle. V modlitbách ďakovali za zdravie, aby mohli naďalej konať túto službu, ale prosili Pána Boha aj o jej požehnanie. Na záver znelo na povzbudenie Božie slovo: Čokoľvek robíte, robte z tej duše ako Pánovi, a nie ako ľuďom. (Kol 3,23)

Oslava Vianoc

Tohtoročné vianočné sviatky boli dôstojnou pripomienkou príchodu Ježiša Krista na zem. Z kázne na Prvú slávnosť vianočnú (Žid 1,1-4) sme mohli počuť, že Boh už cez prorockú zvesť pripravoval svoju cestu. Príchod Ježiša Krista bol vyvrcholením zjaviť Boha ľuďom. Boh už cez nikoho nebude konať tak ako cez toto narodené dieťa. Tento Syn je odbleskom slávy Boha a obrazom Jeho podstaty. Je dôstojnejší ako anjeli o koľko ich prevyšuje menom PÁN, ktoré je totožné s menom HOSPODIN. Z Vianoc sa

všetci poučme a v novom roku žime s Ježišom Kristom, aby nám mohol žehnať!

Koncoročné stretnutia

Večery medzi Vianocami a Silvestrom už tradične patria k hodnotiacim a tiež na vyjadrenie vďaky predovšetkým Pánu Bohu, ktorý každú službu v CZ v uplynulom roku požehnával a poďakovaniu tým, ktorí ju prakticky vykonávali. Preto sa v pondelok stretli presbyteri, pracovníci CZ i členovia spevokolu pri dobrej kapustnici a brat farár so sestrou dozorkyňou ďakovali všetkým za službu v CZ počas celého roka.

V utorok večer, posledný raz v starom roku, sa stretli členky MoS ECAV pri modlitbách, Božom slove a s vďakou v srdciach za požehnané stretávania. Vzácnym hosťom bol brat zborový farár, ktorý vyslovil radosť z toho, že pravidelne znejú modlitby za všetky potreby cirkevného zboru ale i všeobecne za Božie požehnanie a pomoc a vyslovil želanie, aby horlivosť spoločenstva modliacich sa neustávala ani v novom roku.

Mládež sa spolu stretla v silvestrovský večer, aby spoločne ďakovali za Božiu milosť v roku 2009 a vyprosili si požehnanie do nového roka 2010. Apoštol Pavol v liste Kol 3,17 nás všetkých vyzýva: Čo činíte slovom alebo skutkom, všetko čiňte v mene Pána Ježiša, a ďakujte Bohu Otcu skrze Neho.“

Z. Valeková, presbyterka a koordinátorka MoS CZ

Modlitebné spoločenstvo (MoS) ECAV je aktívna súčasť vnútornej misie v našej cirkvi a pravidelne každoročne má svoju konferenciu, a to vždy v inom cirkevnom zbore – o našej účasti na týchto konferenciách prinášame správy aj v našom Zborovom liste.

Tohtoročná konferencia bude už 21. v poradí a pre nás, popradských evanjelikov bude významná, pretože sa bude konať 12. až 14. marca t. r. v našom cirkevnom zbore – budeme tak mať vzácnu príležitosť hostiť modlitebníkov z celej našej vlasti, tiež predstaviteľov MoS ECAV a na konferenciu pozvaných prednášateľov. Miesto konferencie je SOŠ Poprad, Okružná 25 (bývalé stavebné učilište) a zakončenie konferencie bude v nedeľu v Kostole Svätej Trojice, a to tak, že o 8:00 h bude prislúžená sviatosť Večere Pánovej a, samozrejme, účastníci konferencie budú mať účasť aj na službách Božích. Konferencia má tému Milujeme Boha a žijeme s Ním (J 14:23). Účastníci konferencie budú prichádzať v piatok odpoľudnia a budú sa registrovať od 14:00 h do 16:00 h a niektorí aj v sobotu dopoludnia. Na začiatok konferencie bude úvodná pobožnosť, ktorú bude mať senior Tatranského seniorátu Ján Matys a po nej bude nasledovať oficiálna časť – výročné správy, diskusia k nim a schválenie uznesenia. Druhý deň je „prednáškový“ – rannú po-

božnosť o 8:00 h bude viesť náš zborový farár L. Bednár, a potom budú nasledovať prednášky (Život s Pánom v láske, Modlitby za druhých v láske), odpoľudnia budú tri semináre na rôzne témy a večer spoločný program.

Celá konferencia je otvorená aj pre nečlenov MoS a pozvaní sú všetci, ktorí sa jej chcú zúčastniť a zažiť pôsobenie Ducha Svätého v úprimnej bratsko-sesterskej atmosfére. Popri pozvaní je tu však pre nás úloha – alebo skôr príležitosť – zabezpečiť účastníkom pobyt v Poprade a v našom cirkevnom zbore tak, aby im na nás zostali pekné spomienky, aby sa medzi nami dobre cítili a dobrú správu o popradských evanjelikoch mohli šíriť aj v iných kútoch republiky. Organizátorských úloh je dosť – víťanie účastníkov na autobusovej a železničnej stanici, možno sprevádzanie na miesto rokovania, odvoz hendikepovaných autami na miesto konferencie, pomoc pri registrovaní, pomoc pri príprave rokovacích miestností, pomoc pri príprave a podávaní občerstvenia (káva, čaj, zákusky), napečenie koláčikov/zákuskov počas troch dní, odprevedenie či odvoz na autobusovú a železničnú stanicu a pod. Preto touto cestou prosíme ochotné sestry a bratov, aby využili túto príležitosť na službu našim bližným a na farskom úrade, autorke tohto článku alebo členkám MoS oznámili svoju ochotu pomôcť pri organizovaní tejto pre náš cirkevný zbor významnej akcie. Už teraz srdečne ďakujeme za takto prejavенú lásku.

PREDSTAVUJEME

Pred koncom minulého roka bola vydaná najnovšia práca nášho brata farára Dr. Libora Bednára: Pneumatológia v teológii Paula Tillicha. Je to pôvodne dizertačná práca, prijatá na záver doktorandského štúdia Evanjelicou bohosloveckou fakultou Univerzity Komenského v roku 2006.

V tejto práci sa brat farár na základe Tillichovho rozsiahleho teologického diela systematickým spôsobom pokúsil spracovať učenie o Božom Duchu a tiež priblížiť Paula Tillicha čitateľom na Slovensku, pretože Tillich patrí medzi najvýznamnejšie postavy protestantskej teológie 20. storočia. Prof.

ThDr. Igor Kišš uvádza v predslove tejto knihy, že autor napísal podľa jeho názoru v teologickej literatúre na Slovensku veľmi potrebnú, ale aj dobre spracovanú monografiu. Konštatuje tiež, že táto práca znamená mimoriadny prínos v slovenskej teologickej vede.

V mene redakcie Zborového listu, ale aj všetkých čitateľov, blahoželáme bratovi farárovi k dosiahnutiu takého vysokého hodnotenia tejto práce. Je to dielo pre náročnejších čitateľov a záujemcovia si ho môžu vypožičať v zborovej knižnici, alebo zakúpiť na farskom úrade.

ŽIVOT A DIELO PAULA TILLICHA

Paul Tillich sa narodil 20. augusta 1886 v malom priemyselnom mestečku Starzeddel ako syn evanjelického a. v. farára, neskôr superintendenta v dištrikte Schonfliess-Neumark vo východnom Brandenbursku. Mestečko malo stredoveký ráz. Bolo obohnané hradbami okolo starej gotickej katedrály a vstupovalo sa doň bránou, nad ktorou stála veža. Spravované bolo zo stredovekej mestskej radnice. Toto všetko vyvolávalo pocit malého, chráneného a sebestačného sveta. Okolie mesta obklopovala krásna príroda, ku ktorej mal Tillich po celý život blízko. Z obdivu k nej bol neskôr už len krôčik k romantizmu, ktorý sa v ňom umocňoval čítaním poézie Goetheho a iných autorov, vnímaných

vo svetle vlastných zážitkov z detstva. Poézia ho oslovovala počas celého života.

Okrem silných zážitkov z detstva, z vidieckeho prostredia, Tillicha na druhej strane poznačila návšteva Berlína – veľkého mesta, ktoré ho inšpirovalo a kde neskôr žil. Štrnásťročnému Paulovi nesmierne imponovalo, keď sa rodina v roku 1900 presťahovala z vidieka do Berlína, kde bol otec povoláný do významnej cirkevnej funkcie. Táto radosť z veľkomesta Tillicha sprevádzala po celý život.

Študoval na gymnáziu, kde sa so záľubou venoval latinčine a gréčtine, ale aj filozofii a histórii. Štúdium ukončil v roku 1911 doktorátom z filozofie na univerzite v Breslau a v roku

1912 licenciátom z teológie na univerzite v Halle. V roku 1912 bol Paul Tillich ordinovaný v evanjelickej cirkvi augsburského vyznania.

Po vypuknutí prvej svetovej vojny sa prihlásil do armády ako vojenský kaplán, pôsobil tak od septembra 1914 do septembra 1918. Po vojne sa stal súkromným docentom teológie na univerzite v Berlíne, kde začal akademickú kariéru. Prednášal na rôzne témy: vzťah náboženstva k politike, umeniu, filozofii, ale aj k hlbinej psychológii a sociológii. Tieto prednášky neskôr dostali spoločný názov Teológia kultúry.

Na radu ministra školstva Karla Beckera prijal miesto profesora teológie na univerzite v Marburgu, neskôr bol pozvaný do Dráždňan a potom za profesora filozofie do Frankfurtu nad Mohanom na najmodernejšiu a najliberálnejšiu univerzitu v Nemecku. Jeho prednášky z tohto obdobia sa pohybujú na hranici teológie a filozofie. Tieto verejné vystúpenia mu prinášali problémy zo strany silnejúceho nacistického hnutia už pred rokom 1933. Nie div, že krátko po tom, ako sa Hitler ujal funkcie nemeckého kancelára, Tillicha pozbavili profesúry.

Na pozvanie svojho priateľa z Union Theological Seminary odišiel Paul Tillich s rodinou na jeseň 1933 do USA. Vo veku 47 rokov začínal ako hosťujúci profesor, neskôr bol docentom a napokon riadnym profesorom. Pôsobil tu 18 rokov, ktoré pre neho znamenali predovšetkým tvrdú prácu. Tu mu z jeho postavenia vyplývala i povinnosť kázať a viesť biblické za-

myslenia, čo tiež bola pre neho nová, doteraz nepoznaná skúsenosť.

Tillich bol výborný prednášateľ, dokázal hlboko zasiahnuť svojich poslucháčov. Jeho prednášky, hoci sa konali v najväčších prednáškových miestnostiach v Chicagu, boli do posledného miesta obsadené. A v autobiografii píše, že od svojej prvej do poslednej prednášky, ho táto činnosť naplňovala veľkou úzkosťou, ale i veľkým šťastím. K prednáškovému pulzu a ku kazateľni vždy kráčať s bážňou a chvením, ale kontakt s poslucháčmi mu poskytoval úžasný pocit radosti. Rád bol medzi ľuďmi, rád s nimi diskutoval o všetkom, čo prinášal život. Rád i prednášal, lebo vedel, že hovoréné slovo je efektívnejšie než písané.

Väčšinu akademického života Tillich strávil v USA, kde publikoval aj väčšinu svojich kníh. Jeho najvýznamnejším dielom je Systematická teológia, ktorej posledný, tretí zväzok vyšiel v roku 1963. Stal sa pravdepodobne najznámejším akademickým teológom v histórii Spojených štátov amerických, bol nositeľom trinástich čestných doktorátov. Svoju poslednú prednášku Význam dejín náboženstiev pre systematického teológa predniesol 12. októbra 1965 na University of Chicago. Na druhý deň v skorých ranných hodinách ho previezli do nemocnice v Chicagu so srdcovým infarktóm. Tam i zomrel 22. októbra 1965.

O VYUČOVANÍ NÁBOŽENSTVA

Mgr. Lubomíra Válková

Bola som požiadaná napísať o vyučovaní predmetu náboženská výchova na základnej škole, a tak vám ponúkam niekoľko informácií.

Patrím do generácie, ktorá zažila rok 1989 ako osemročné dieťa. Po „Nežnej“ sa začala vyučovať náboženská výchova. Nás vtedy spojili z dvoch škôl do jednej a to bolo pre mňa ako dobrodružstvo. Pripadala som si výnimočne – ostatné deti sa nedozvedia radostnú správu-evanjelium, ne naučia sa modliť a my áno! To, čo bolo dovtedy zakazované, už bolo dovolené. Kostol na námestí ma priťahoval a bola som veľmi zvedavá. Skúmala som, čo sa to deje počas konfirmácie a s radosťou som šla prvýkrát k sviatosti Večere Pánovej. Zaujímavo sme diskutovali aj na gymnáziu a naše otázky na náboženskej výchove boli netradičné. To všetko malo svoj zmysel.

Dnes, keď môžem už druhý rok učiť náboženskú výchovu v skupinke 14 zvedavých detí základnej školy, zažívame spolu podobné situácie. Tak ako minulý rok, je mojím hlavným cieľom naučiť deti modliť sa (okrem prvákov sa všetci vedeli pomodliť svojimi slovami a aj Modlitbu Pánovu), čítať si doma z Biblie a vedieť sa v nej vyznať a hľadať texty.

Preberali sme tiež biblické postavy Starej zmluvy, význam a zmysel cirkevných sviatkov a kreslili obrázky do časopisu, ktorý som im vždy priniesla z kostola. Na záver sme sa hrali biblické pexeso a naučili sa naspamäť 23. žalm. Každý dostal CD-čko s názvom Biblické príbehy Starej zmluvy, ktoré sme počúvali.

Pri tomto vyučovaní ma teší, že vyrastá nová generácia, ktorá nie je poznačená minulosťou a ktorej som súčasťou.

SPIEVAJÚ K CHVÁLE ZA MAJESTÁT DIELA

Katarína Slučiaková

Keď v roku 1957 vedci uviedli na obežnú dráhu okolo Zeme Sputnik 1, bolo že to slávy, ale žiaľ, namierenej na urážanie citov veriacich výpadmi proti Bohu – veď „človek práve ovládol Vesmír“. Valilo sa to na nás zo všetkých existujúcich médií a cenzurovanej tlače a nedalo sa tomu unik-

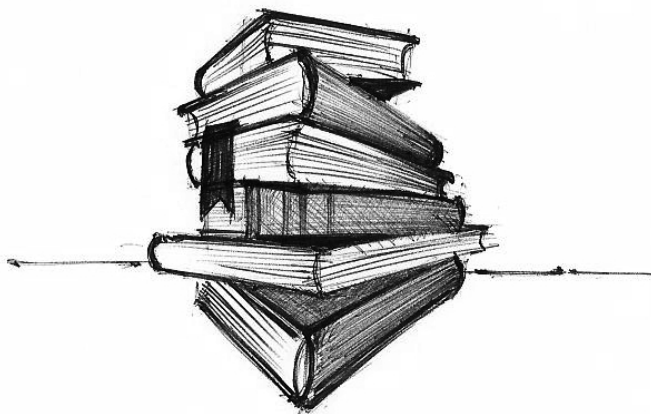
núť. V tejto duchovnej dusnote vystúpil na svoju kazateľnicu zborový farár môjho rodného CZ, dnes už nebohý Pavel Tomko, a v kázni povedal aj tieto slová: „Dnes ľudstvo slávi triumf, umelá družica obieha okolo Zeme. Ale čo je to 60 kíľ? Dnes obieha, zajtra zanikne, ale je tu nad nami nekonečný Vesmír, vedcami doteraz neprebádaný, ktorý jeho Stvoriteľ a Udržovateľ

ozdobil množstvom miliónov hviezd a planét. Každá z nich sa od vekov pohybuje vo svojej presne vymedzenej dráhe, z ktorej nikdy nevybočila. To je Stvoriteľ, pred Ním kľakáme na kolena.“

Pred 150 rokmi, básnickými vlohami obdarený náš veľký básnik Ján Kollár, vo svojej nábožnej piesni Bože môj, pod Tvojim nebom stojím, krásnou básnickou rečou vyspieval obdiv veleby a majestátu Božieho trónu a Jeho stvoriteľského diela. Za povšimnutie stojí, že pri príprave súčasného Evanjelického spevníka, prekladateľ do slovenčiny Tomáš Gáll, túto pieseň (v porovnaní s Transciom) neskrátil ani o jedno slovo. Podobne hudobní odborníci taktiež nezmenili ani jednu notu v pôvodnom nápeve M. Kutzkého. Tým iba potvrdili, že slová a nápev tejto piesne tvoria súzvučnú harmóniu, ktorú netreba na-

rúšať. Staršia generácia nápev tejto piesne pozná, mladšia nemala príležitosť si ho osvojiť. A keď sme predsa raz túto pieseň v našom kostole na službách Božích spievali, sestra Erika Blažková, zastupujúca našu zborovú kantorku, virtuóznym ovládaním organa lúbezným, zvučným znením sprevádzala spev zboru „čo Tvorcovi k chvále spieva za majestát diela.“

Dalo by sa namietat': načo toľko precitlivosti pre jednu nábožnú pieseň? Táto pieseň sa však v mojej ranej mladosti dotkla môjho života zvláštnym, ale vzácnym spôsobom. Ibaže súvislosti s dejom, ktorý Pán Boh pri nás skrze iných ľudí koná, pochopíme až neskôr, niekedy oveľa-oveľa neskôr. No, na druhej strane – nemôžem povedať, že mi nechýbajú moje obľúbené, ale z Transcia do Evanjelického spevníka neprenesené, piesne...

NEZLOMENÍ ĽUDIA. - ZLOMENÍ ĽUDIA.

Pripravila Mgr. Lubomíra Válková

Nancy DeMossová porovnáva charakteristické črty sebavedomých, nezlo-
mených ľudí, ktorí odolávajú Božiemu volaniu vo svojich životoch, so znak-
mi zlomených, pokorných ľudí, ktorí prežili znovuzrodenie. Každým riadkom
tohto zoznamu prosme Boha, aby nám ukázal, ktoré črty hrdého ducha sú
v našom živote. Vyznajme mu ich, aby sme znova nadobudli znak zlomeného,
pokorného ducha.

Nezlomení ľudia. - Zlomení ľudia.

Sústreďujú sa na chyby iných. - Sú pod vplyvom svojich vlastných duchov-
ných potrieb.

Samospravodliví, majú kritického ducha, nachádzajú chyby. - Súcitní, od-
pušťaajúci, hľadajú v iných to najlepšie.

Pozerajú sa na druhých z vysoka. - Považujú ostatných za lepších od seba.

Nezávislý, sebestačný duch. - Závislý duch, vidia potreby iných.

Chcú mať kontrolu, musí byť ako ja chcem. - Poddávajú sa kontrole.

Musia dokázať, že majú pravdu. - Ochotní uznať pravdu.

Prehlasujú práva. - Uznávajú práva.

Náročný duch. - Dávajúci duch.

Chránia si svoj čas, práva, reputáciu. - Zapierajú sami seba.

Chcú, aby im slúžili. - Chcú slúžiť.

Túžia po úspechu. - Chcú byť verní, aby mohli iných urobiť úspešnými.

Túžia po vlastnom pokroku. - Chcú vyvyšovať druhých.

Chcú byť uznávaní. - Chcú byť nástrojmi, aby druhí z toho ťažili.

Sú zranení, keď sa iným darí a ich prehládajú. - Radujú sa, keď sa iným darí.

„Môžu byť radi, že som v tejto službe!“ - „Nezaslúžim si byť v tejto službe!“

Rozmýšľajú, čo môžu pre Boha urobiť. - Vedia, že nemajú čo ponúknuť Bohu.

Cítia sa sebavedome pre svoje vedomosti. - Sú pokorení tým, ako veľa sa ešte
musia učiť.

Sebavedomí. - Nezaoberajú sa vôbec sebou.

Držia si odstup od ľudí. - Sú ochotní riskovať zblíženie s ľuďmi a milovať ich.

Hneď obviňujú druhých. - Prijímajú osobnú zodpovednosť - vidia, kde spravi-
li chybu.

Sú nedostupní. - Ľahko ich možno poprosiť.

Bránia sa, keď ich kritizujú, napomínajú. - Prijímajú kritiku s pokorným
otvoreným srdcom.

Chcú byť „rešpektovaní, hodní úcty.“ - Chcú byť reálni.

Zaujíma ich, čo si myslia ostatní. - Záleží len na tom, čo si myslí Boh.

Udržiavajú si imidž, chránia si svoju reputáciu. - Umierajú pre svoju reputáciu.

Ťažko sa zverujú so svojimi duchovnými potrebami. - Ochota byť otvorení, čitateľní.

Chcú si byť istí, že sa nikto nedozvie o ich hriechu. - Ochota byť úprimní (Keď si zlomený, nestaráš sa, kto čo povie – nemáš čo stratiť).

Je im ťažko povedať: „Mýlil som sa, odpustiš mi, prosím?“ - Sú rýchli priznať si zlyhanie a vidieť odpustenie.

Pri vyznávaní hriechu hovoria všeobecne. - Sú konkrétni.

Trápia ich následky ich hriechu. - Trápi ich príčina a podstata ich hriechu.

Robia si výčitky za svoje hriechy. - Činia pokánie za hriech a vzdajú sa ho.

Pri nedorozumení alebo konflikte čakajú, že ten druhý príde a požiada o odpustenie. - Berú iniciatívu pri urovnávaní konfliktov, hľadajú najprv cestu ku krížu.

Porovnávajú sa s druhými a myslia si, že si zaslúžia úctu. - Porovnávajú sa s Božou svätosťou, cítia obrovskú potrebu Božej milosti.

Nevidia skutočný stav svojho srdca. - Kráčajú vo svetle.

Nemyslia si, že by mali z niečoho činiť pokánie. - Ustavične majú v srdci pokánie.

Nemyslia si, že potrebujú prebudenie (ale ostatní áno!) - Stále cítia potrebu byť naplnení Duchom Svätým.

CELOŽIVOTNÝ PROCES UČENIA - INVENTÚRA

Námet podľa časopisu Ethos spracovala Mária Bobovská

Bohu omnoho viac záleží na zme-ne nášho charakteru, ako na „veľkých skutkoch“, ktoré pre Neho robíme.

Ludia niekedy robia veľké veci z nečistých motívov, aby zakryli svoje problémy, o ktorých vedia len oni sami. Nieкто v ochote pomôcť hľadá uznanie, hoci často pritom zraňuje rodinu a bolo by správne, aby spracoval svoje vnútorné neurotické spomienky z detstva, namiesto toho aby robil navonok dobré skutky.

Práve vďaka tomu kresťania často prešľapujú duchovne na mieste a za skrytými udalosťami sa mnoho razy skrýva strach. Boh však odpúšťa aj nevedomé hriechy. V skutočnosti ale táto informácia zjavne ostáva len v našej hlave namiesto, aby sa dostala až do srdca. Pre mňa je jednoducho úžasné, že Pán Ježiš Kristus je iný ako my ľudia. Vidí hlboko do našich sŕdc. On nás miluje aj napriek našim chybám. Koľko máme zlo zvykov, zranení, nevyznaných a tajných hriechov? Ak zavrieme pred nimi oči a všetko budeme ignorovať, nepohneme sa

ani o krok. Ak však Boha poprosíme o pomoc, aby nám ukázal, čo je v našom srdci ako zbytočná záťaž, On položí svoje prsty na boľavé miesta. Naš nebeský Otec je milujúci, milosrdný Boh, ktorý však túži po našej otvorenosti a úprimnosti. Treba si priznať svoje chyby, vyznať svoju neschopnosť, tvrdosť srdca, svoju vinu a potom prijať odpustenie a uzdravenie.

Niekedy pomôže zmierniť bolesť slzami. Často sa za tým všetkým ukrývajú hlboké vnútorné zranenia, ktoré musia byť odkryté. Každá bolestivá skúsenosť ukrýva v sebe šancu spoznať sa a otvoriť sa pre zmenu. Ak nám Boh zoberie niečo, čo máme radi, chce nám dať niečo ešte lepšie.

Prosme o pomoc a zmenu: *Pane, pomôž mi, ak je to nutné, aby som sa zmierila s bolestnými zážitkami, aby som dokázala odpustiť iným aj sebe, dokázala sa kriticky pozrieť na svoje správanie a ak je potrebné, aby som ho mohla zmeniť. Daj mi silu tráviť viac času počúvaním Tvojho Božieho hlasu a konaním toho, čím si ma poveril. Amen.*

Po takejto odovzdanej modlitbe konečne môžem byť úprimná k sebe, k ostatným a k Bohu. A z môjho života môže vyžarovať to, že som slobodná, že som Bohom prijatá - Boh hľadá ľudí, ktorí si uvedomujú svoju slabosť a nedostatočnosť.

DO SRDCA A MYSLE V NOVOM ROKU 2010

Øivind Andersen
z knihy Pri prameni

“Dúfajte v Neho, ľudia, v každý čas; vylievajte si pred Ním srdce!” Žalm 62,9

Na každého kresťana prídu chvíle, keď všetko vyzerá beznádejne. Môže to byť zapríčinené protivenstvami a ťažkosťami, ako aj chorobou a utrpením. Zvlášť ťažké je to vtedy, keď niekto ochorie chorobou, na ktorú neexistuje liek.

Ale aj keď nie je vonkajšia núdza, môže človek vojsť do vnútorných ťažkostí, do duchovnej temnoty a protivenstiev. Protivenstvá, to sú satanove útoky na našu vieru, keď sme obžalovávaní, lebo veríme v Krista a vy-

dávame sa Mu do služby. Ako keby v našom vnútri stále znel hlas: Takýto Bohu patriť nemôžeš. Nemáš žiadne právo ponúkať sa do služby Bohu, keď si taký.

Aby nám Pán pomohol, uisťuje nás, že môžeme v Neho vkladať svoju dôveru v každom čase. Nedostaneme sa do žiadnej takej situácie, v ktorej by sme nemohli dôverovať Bohu! Keď nás žiada, aby sme v Neho vložili dôveru, tým nás uisťuje, že nám chce pomôcť. Je našim útočiskom. Je našim úkrytom. Kto dôveruje Bohu, dostáva sa do Jeho objatia. Všetci ľudia, ktorí majú odpustené hriechy, majú právo Bohu povedať: “Ty si mi skryšou, zachováš ma pred úzkosťou, plesaním nad záchranou obklopiš ma.” Ž 32,7

Toto nám dáva odvalu nasledovať Jeho výzvu, ktorú nám dávajú aj Jeho ďalšie slová: “Vylievajte si pred Ním srdce.” Povedz Mu všetko. Povedz Mu, ako sa cítiš, povedz Mu o svojich obavách, o strachu a nepokoji, o pochybnostiach a ťažkostiach. Hovor s Ním

tak, až sa tvojmu srdcu uľahčí! On ťa počuje a prijíma tvoju modlitbu! Nerozprávaš do prázdna, ale k Všemohúcemu a Vernému Bohu, ktorý ťa sám prosil o to, aby si k Nemu prišiel, rozprával sa s Ním a vložil v Neho svoju dôveru v každom čase!

ZBIERKA NA PODPORU PREKLADU BIBLIE DO JAZYKA NAWURI

Za mládež Rastislav Dindoš

Všetko sa to začalo snom jedného dievčaťa, ktoré od malička snívalo navštíviť africký kontinent. K tomu sa pridala túžba spoznať prácu misionárov v zahraničí. A Pán vypočul sny, prosby a túžby dievčaťa, a toto leto mohla Zuzka Kovalčíková, mládežníčka z cirkevného zboru ECAV Batizovce prostredníctvom medzinárodnej organizácie Wycliffe (ktorá sa zaoberá prekladmi Biblie po celom svete) na vlastnej koži spoznať namáhavú prácu misionárov v africkej Ghane. Konkrétne sa 7 týždňov podieľala a pomáhala s prekladom Biblie do tamojšieho jazyka Nawuri.

Po Zuzkinom návrate na Slovensko sme na konci leta zorganizovali spoločné stretnutie mládeži nášho seniorátu, na ktorom nás Zuzka prostredníctvom púťavých zážitkov oboznámila so strasťami, ale aj radosťami života v Ghane a opísala nám prácu na preklade Biblie do jazyka Nawuri. Bolo ozaj zaujímavé a podnetné počuť, ako sa žije v inej krajine, a možno aj porovnať, nakoľko sa u nás na Slovensku žije „ťažko“. Mňa osobne zau-

jalo niekoľko podnetov, s ktorými by som sa rád s Vami podelil:

Za bohatého sa v Ghane považuje človek, ktorý vlastní auto. Počas niekoľkých dní nasledujúcich po stretnutí, vždy keď som videl auto, tak som si pripomenul – v Ghane by bol tento majiteľ auta považovaný za bohatého človeka. A u nás? Bežný štandard – každá priemerná rodina si môže dovoliť nejaké to auto. Čo je kritériom môjho/tvojho šťastia?

To, že môžem Bibliu čítať v rodnom jazyku, pokladám za úplnú samozrejmosť. Spočítal som si, koľko mám doma Biblií a Nových zmlúv a vyšlo mi číslo 15, z toho 12 po slovensky, pričom ani nespomínam mnohé biblické komentáre a im podobné knihy. Avšak pre milióny ľudí to také samozrejme nie je, pretože Biblia ešte nebola preložená do ich jazyka. V tom horšom prípade, pre ich jazyk zatiaľ neexistuje ani len jeho písaná podoba a gramatika. V projekte prekladu Biblie do jazyka Nawuri, do ktorého bola zapojená aj Zuzka, sa s prekladom začalo cca v roku 1985 a ešte stále nemajú preloženú celú Novú zmluvu. Som Pánovi vďačný aj za Cyrila a Metoda

a ostatných, ktorí v histórii Slovenska formovali náš jazyk.

Ako prezentujem svoju vieru na verejnosti? Zaujali ma obrázky áut v Ghane, na ktorých mali ľudia nasprejované, poprípade inak zobrazené, rôzne biblické motívy a ich vyznania, napr. „No Jesus, no life!“ (Bez Ježiša niet života!) alebo „I love God“ (Milujem Boha!). Popri týchto prejavoch viery mi moja mini rybička na aute pripadala trošku trápne. Možno si niekto povie, že to je strelený nápad, dať si auto postrieť grafitmi, ale mne sa páčila najmä tá smelosť viery a kreativita, s akou to v Ghane robia.

Čo všetko som ochotný urobiť pre zvestovanie Božieho kráľovstva? Pre mňa osobne bolo zarážajúce, v akých možno až primitívnych podmienkach žijú tamojší prekladatelia Biblie a koľko veľa zo svojho života, času, peňazí, musia obetovať preto, aby ďalšie generácie mohli čítať Bibliu v rodnom jazyku. Konkrétne Zuzka opisovala tým štyroch misionárov v projekte Nawuri, ktorí už asi pol roka nedostali žiaden plat za preklad Biblie a pracujú naďalej bez nároku na odmenu (misionári dostávajú plat zo zbierok v rozvinutých krajinách a hospodárska kríza pre nich znamenala pozastavenie financovania zahraničnými darcami). Rozhodnutie pokračovať v práci napriek absencii príjmu ich však stojí viac úsilia, pretože na svojich farmách musia dopestovať viac produktov, aby si ich predajom vykompenzovali stratu na zárobku a niečo aj zarobili. Aká obdivuhodná obetavosť pre prácu na Božej vinici! Čo som ja ochotný obe-

ťovať pre zvest' evanjelia? Pohodu, čas, peniaze, úsilie?

Počas stretnutia brat farár Michal Findra z Veľkého Slavkova ešte nechal kolovať košík a urobili sme aspoň malú finančnú zbierku pre prekladateľov v Ghane. Úplne na záver Zuzka viedla netradičné modlitby, povedala námet a zakaždým sme sa všetci nahlas spolu modlili k nášmu Bohu. Zborovka sa ozývala ľudskými hlasmi. Bol to nezabudnuteľný zážitok.

Neľahká finančná situácia rodín misionárov a Zuzkina výzva na pomoc v tomto projekte neostala bez odozvy. Spolu so Zuzkou a Miškom Findrom sme rozmýšľali o nejakej pomoci tamojším misionárom a ich nie práve najlepšej sociálnej situácii. Pre nás sú prijateľné dve roviny pomoci.

Prvá, ktorá nás skoro nič nestojí, sú modlitby (za prekladateľský projekt, za misionárov v Nawuri, ich životy a osobné zápasy). Určite by ich potešilo a ešte viac vo viere povzbudilo, keby vedeli, že niekde x-tisíc kilometrov od nich vzdialení bratia s sestry v Kristu považujú ich prácu za dôležitú a modlia sa za nich. A tak sme sa rozhodli uskutočniť modlitebnú reťaz na našich mládežiach.

Tá druhá rovina pomoci, o ktorej sme rozmýšľali a na ktorej sme sa dohodli, je rovina finančná. Je to trochu ťažšie rozhodnutie ako to prvé a bude nás to čosi aj stáť, ale veríme, že Pán to požehná a prizná sa k tomu. Rozhodli sme sa na mládežiach zorganizovať pravidelné finančné zbierky na podporu týchto misionárov. Vďaka prvej zbierke z mládeží a niekoľkým súk-

romným darcom, sme mohli koncom septembra poslať do Ghany prvých 345 Eur. Možno si niekto pomyslí, že to nie je práve najväčšia suma a nepokryje ani plat jedného zo štyroch misionárov, ale Ghana je v porovnaní so Slovenskom zaostalá krajina a tieto peniaze tam majú niekoľkonásobne vyššiu hodnotu ako u nás. Zuzka, ktorá je v stálom kontakte s prekladateľským tímom, nám preposlala výňatok z listu od misionárov, ako reakciu na nami zaslané peniaze: „Zuzana, keď prišli vaše peniaze, bola to pre nás obrovská pomoc. Vybral som ich z banky s veľkou radosťou a šiel späť do Kpandai. (pozn.: banka je v meste Tamale, asi 7 h cesty autobusom ... John tam cestoval na otočku „len“ po tie peniaze ...). Z toho som rozdelil každému z tímu pre ich domácnosti a časť sme použili na vyplatenie účtov za elektrinu, pretože nám hrozilo odstavenie oboch kancelárií, ako i môjho domu od elektriny kvôli nezaplateným účtom. Tiež sme z toho uhradili účet za vodu. Ty si povedala, že to nie je veľa peňazí, ale my sme nimi vyriešili veľmi veľa podstatných problémov, ktoré na nás ležali ako ťažké bremeno. Drahá sestra v Kristu, tým že sa zdieľaš s ďalšími kresťanmi o projekte Nawuri, môžeme byť viac posilnení, lebo vieme, že sa za nás modlia ďalší kresťania. Čelíme mnohým výzvam (problémom) ako v našich rodinách, tak i na projekte. Diabol robí všetko pre to, aby nás odradil a zastrašil, ale je to jeden veľký klamár. Víťazstvo je pri nás v Ježišovi Kristovi.“

O tejto zbierke sme sa rozprávali aj s naším bratom farárom a dohodli sme sa, že (niekedy v januári alebo februári) aj v našom kostole vyhlásime zbierku na podporu prekladu Biblie a projektu Nawuri venujeme jednu oferu. O presnom termíne zbierky budeme informovať priamo na službách Božích. Obraciame sa teda touto formou aj na vás, bratia a sestry, s prosbou o pomoc – finančnú i modlitebnú – pre tento projekt prekladu Biblie. Kto by mal záujem, možno aj dlhodobu finančne podporovať túto prácu, bližšie informácie môže získať na našich pravidelných stretnutiach mládeže, alebo na farskom úrade.

V tejto súvislosti mi napadol jeden výrok Martina Luthera: „Na to, aby sa človek stal kresťanom, sú potrebné dve obrátenia: obrátenie srdca a obrátenie peňaženky.“

Páčila sa mi aj Zuzkina myšlienka na záver, že každý z nás sa môže k misionárom v projekte prekladu Biblie pridať a priložiť tak ruku k dielu na Božej vinici. Niekto priamo na mieste v Ghane, iný napríklad doma modlitbami alebo finančne. Jedno bez druhého osve nejde, ale spoločne, a najmä s Pánom, dokážeme veľmi veľa! Tak čo, nepridáš sa k nám aj ty?

*Z informácií na internete spracoval
M. Lipták*

Julie Katharina von Hausmann (* 7.3.1826 Mitau ; † 15.8.1901 Vösu, oboje Estónsko) zverejnila text piesne „Za ruku veď ma, Pane“ (ES č. 484) v roku 1862 vo veku 36 rokov a tým sa pokúšala spracovať ťažkú ranu osudu, ktorú ju postihla.

Nevie sa veľa o tejto strate, nie je známy žiaden rok a žiadne mená. Čo sa však vie je to, že Julie von Hausmann, to mladé, dobre vychované a nábožensky založené dievča z baltskej veľkoburžoázie, bolo zasnúbené s farárom. Známe je tiež, že čas zasnub sa už dlhšie preťahoval a pár už vážne premýšľal o tom, že sa zosobášia. No ešte predtým chcel mladý duchovný za každú cenu ísť ako misionár do Afriky, a tak bolo nutné najprv rozhodnúť, za akých predpokladov by ho Julie mohla sprevádzať. Týmto dvom totiž v ceste stálo nemálo ťažkostí: povolenie pobytu pre oboch, vízum pre štáty Afriky, cez ktoré museli cestovať až do misijnej stanice, neistý život v cudzej krajine. Po nejakom čase sa obaja rozhodli, že snúbenec by tam mal najprv vycestovať sám, aby vybavil všetko ostatné a aby pripravil domov pre seba a Julie. Povedané, urobené. A tak prešlo niekoľko mesiacov, kým si aj Julie konečne mohla zbalit' svoje kufre a vydať sa na cestu do Afriky.

Dobrodružstvo sa mohlo začať. Veľmi dobre vedela, že to bude dobrodružstvo, no napriek tomu nebola

pripravená na to, čo zažila, keď po dlhjej a vyčerpávajúcej ceste konečne dorazila do misionárskej stanice... Namiesto jej snúbenca ju tam totiž očakával vedúci misijnej stanice a musel jej odovzdať smutnú správu, že jej ženích niekoľko dní pred jej príchodom zomrel na nebezpečnú infekciu. Zo životného sna vo dvojici v Afrike, zo spoločnej práce a spoločnej viery zostal len jednoduchý hrob. Tak sa Julie nakoniec vrátila späť do Európy, kde si svoj život musela zariadiť úplne odznova.

Ešte niekoľko faktov z jej života. Táto nemecko-baltská poetka šľachtického pôvodu prežila detstvo ako piata zo šiestich sestier, z ktorých štvrtá bola o šesť rokov staršia a šiesta o šesť rokov mladšia ako ona. Preto bola dosť často sama. Ale Julie milovala ticho a samotu, ktoré boli vzácne pre jej vnútorný vývoj a jej modlitebný život. Po svojej konfirmácii pôsobila ako učiteľka a vychovávateľka v rôznych domácnostiach, ale pre svoje chabé zdravie často menila miesto. V tichých hodinách písala o svojich vnútorných zážitkoch počas svojich bezsenných nocí plných bolestí. Básne si zväčša nechávala pre seba, čítala ich len najbližším. Cez jej sestru sa však dostali k misijnému farárovi a autorovi mnohých kresťanských piesní Gustavovi Knakovi do Berlína. On zverejnil tieto básne na žiadosť Julie anonymne ako Piesne v tichej krajine. Proti jej vôli sa však meno autorky predsa len stalo známe.

Žila potom u svojich sestier vo Francúzsku a v Sankt Petersburgu. Napokon sa presťahovala do estón-

ských kúpeľov Vösu, kde onedlho, v tom istom roku, zomrela.

JERUZALEMSKÉ BRÁNY

Z podkladov Mgr. P. Mihoča pripravila Z. Hybenová

Na prelome júla a augusta 2009 sa v Liptovskom Mikuláši konali Dištriktálne dni VD. Ich hlavnou témou bol text z Nehemiáša „Nože postavme hradby Jeruzalema...“ Popri hradbách, budovaných Nehemiášom, sa v tretej kapitole spomínajú aj brány mesta Jeruzalem, ktorých bolo desať. Brat farár Peter Mihoč, ktorý nedeľné popoludnie moderoval, vo svojich vstupoch oboznámil prítomných s funkciou jeruzalemských brán v čase ich budovania a teraz pre nás. Pripomeňme si to.

Strážna brána bola dôležitým miestom v opevnení, bolo to miesto, na ktorom sídlili strážne! Samozrejme, že strážnu funkciu plnili aj ostatné brány, ale táto si niesla zdôraznenie svojej strážnej funkcie aj v názve. Stráženie nezahrňovalo len sledovanie prípadného nepriateľa, ale patrila k nemu aj služba colníkov. Každý cudzinec, ktorý prichádzal do mesta, sa musel v bráne zastaviť a ukázať, čo vie. Majetok colníci ohodnotili a podľa jeho hodnoty stanovili výšku cla. Táto brána nám tak pripomína kontrolnú funkciu srdca – čo do jeho vnútra vpúšťame a posledný Boží súd.

Východná brána. Na túto bránu do-

padali prvé slnečné lúče pri východe slnka. Otvorenie tejto brány znamená, že každé ráno pri dotyku slnečných lúčov máme ako prvé otvoriť brány svojho srdca skrze modlitbu.

Konská brána – je to zvláštne označenie, lebo kone v Izraeli neboli bežné a kedysi dávno sa im izraelský národ vyhýbal. Až kráľ Dávid a hlavne potom Šalamún zaviedli používanie koní v izraelskej armáde. Nedôvera ku koňom pramenila z ich používania v egyptskom slnečnom kulte. Pre naše uvažovanie je však v tejto chvíli dôležitejšie, že kone boli v staroveku predovšetkým silná zbraň, preto ich armáda používala. Ak teda hľadáme, čo nám symbolizuje konská brána, musíme hovoriť o vojenskej službe kresťana v Božej výzbroji.

Pramenná (studničná) brána. V Palestíne studne patrili, a dodnes patria, medzi najväčšie bohatstvo. Voda je tam vzácna. Preto je svedectvo tejto brány mimoriadne. Pripomína nám totiž pôsobenie Božieho Ducha skrze sviatosť Svätého krstu. Voda, plynúca z Boha, z Jeho milosti na záchranu nás ľudí. Pán Boh pre človeka – Boh je činný aj v tomto čase.

Vodná brána. Bola to brána, ktorou do Jeruzalema prinášali vodu. Pravda je, že Jeruzalem mal svoj vodovod, ale jeho kapacita na zásobovanie mes-

ta nestačila. Čo chýbalo, muselo byť prinesené – voda je symbol Božieho slova. Na rozdiel od iných brán v Jeruzaleme, vodná brána nebola opravovaná. Chrámoví nevoľníci robili opravy naproti vodnej bráne, ale na bráne nepracoval nikto. Nebolo to treba. Všetky ostatné brány boli zbúrané, ale vodná brána stála nedotknutá. Bolo to neobvyklé, že nepotrebovala opravu. Ani Božie slovo nepotrebuje žiadne opravy.

Hnojná brána mala zásadný význam pre čistotu a zdravie mesta. V dnešnej dobe táto brána vedie k Múru nárekov, ale za Nehemiášových čias bola umiestnená v juhozápadnom rohu hory Sion. Cez ňu vynášali z mesta odpadky a nečistotu. Je to obraz pokánia, očisty v živote kresťana – odpadky sa vynášali na smetisko za hradby. Obraz Golgoty – smetisko všetkých hriechov, kde zomieral Kristus. Vynášať zo srdca všetky odpadky myšlienok, skutkov, slov a vyniesť ich na Golgotu, to je každodenná cesta čistého srdca.

Údolná brána. Keby sme ňou prešli, ocitli by sme sa nad údolím Hinnóm. Je to hlboký kaňon so strmými stenami, temné údolie, v ktorom boli v dobe kráľov neraz prinášané ľudské obete amónskemu Molochovi. Tomuto pohanskému božstvu boli obetované deti, a to spaľovaním – takýto oheň za vlády niektorých judských kráľov horel v južnej časti údolia bez prestania. Spomienka na nepretržité horiace oheň v tmavej doline Hinnóm, dala vzniknúť predstave Gehenny, pekla. Údolná brána nám pripomína neustálu blízkosť smrti. Smrť patrí k tomuto

svetu a pokiaľ budeme žiť na zemi, budeme žiť s vidinou smrti pred sebou. Tvárou v tvár údolnej bráne však nemusíme myslieť len na údolie Hinnóm. Prijmíme ju teraz ako bránu, ktorá proste vedie do údolia zhora dolu. V ľudskom živote bývajú také chvíle. Pán Boh nás niekedy vedie ťažkosťami a skúškami, aby nás niečo naučil. Jedna z prvých vecí, ktoré sa takto naučíme, je pokora.

Stará brána. Staré veci majú v Božom kráľovstve svoje miesto. Boží ľud sa nikdy ľahko neodvracia od svojej minulosti. Jeho minulosť je totiž poznamenaná dotykmi Božej ruky. Starý Izrael sa vždy s úctou vracal ku tradícii svojich otcov. Hoci to Pán Ježiš pri svojich rozhovoroch s farizejmi kritizoval, On tým nekritizoval úctu pred minulosťou, On len varoval pred stratou živého kontaktu s Bohom, ktorý je živý a prítomný v každom čase. Aj dnes je čas, keď k nám Pán Boh chce hovoriť. Z Jeho minulého prehovorenia sa môžeme učiť, môžeme naň spomínať, ale pokiaľ nebudeme ochotní a pripravení poslúchať Jeho dnešné prehovorenie k nám, potom je to pre nás veľká strata.

Rybná brána. Keď budeme premýšľať o biblických súvislostiach a necháme sa viesť témou o rybách, dôjdeme k rybárom, ktorí o storočia neskôr lovili ryby na Galilejskom jazere. Iste ich tam lovili aj v dňoch Nehemiášových, ale niektorí z tých, ktorí takto pracovali v prvých rokoch nášho letopočtu, sa raz pri tejto práci stretli s Ježišom z Nazareta. A tento zvláštny človek im vtedy povedal: Poďte so

mnou a urobím z vás rybárov ľudí. Ak použijeme tento obraz, potom nám rybná brána predstavuje prístupovú cestu do Kristovej cirkvi. Treba ju udržiavať vždy v dobrom stave, treba ju neustále opravovať. Treba ju vystužiť, aby sa nám nepreboraľa únavou či lipnutím na prastarých tradíciách, ktoré možno ľahko a dokorán otvárať. A treba do nej vsadiť tie správne vráta, tie správne dvere. Do cirkvi vedú totiž len jedny. Pán Ježiš hovorí, podľa 10. kapitoly Jánovho evanjelia: Ja som dvere. Kto vojde skrze mňa, bude zachránený, bude vychádzať a vchádzať a nájde pastvu.

Ovčia brána. Ovčou bránou do Jeruzalema pravdepodobne privádzali obetné zvieratá. Zdá sa, že ju Pán Ježiš používal pomerne často. Zaznieva nám tu ohlas na výroky Jána Krstiteľa, ktorý na Pána Ježiša na počiatku svoj-

ho verejného pôsobenia ukazuje so slovami: Hľa, baránok Boží, ktorý sníma hriech sveta. (J 1,29) Áno, Pán Ježiš bol obetovaný za hriech sveta, vchádzal do mesta cestou obetných oviec. Ovčia brána sa nám tak stáva symbolom Kristovho kríža. Pripomeňme si znovu, že obnova Jeruzalema začína aj končí pri ovčej bráne. Kristov kríž je miesto, kde začína obnova ľudského srdca. Nie je žiadne iné miesto, na ktorom by sme sa mohli po prvý raz stretnúť s Pánom Bohom. Smrť Krista obnovila zmysel sveta a až jej akceptovanie potom dáva zmysel aj každej činnosti kresťana. Takže nielen obnova jeruzalemských hradieb začala pri Ovčej bráne. Aj obnova ľudského života začína tam, kde sa osobne stretávame s Božou obeťou za naše hriechy. Túto bránu budoval veľkňaz s kňazmi ako prvú – Kristus ako Veľkňaz.

RODINA SEMITOV

Z knihy Arabský svet iná planéta? s. 23, od Emire Khidayer (1971), rodáčky z Piešťan, ktorá ukončila štúdium arabistiky a islamistiky na UK v Bratislave a ako diplomatka pôsobila v Egypte, Kuvajte a Iraku.

Tak, ako Slovania patria do indoeurópskej jazykovej rodiny, Arabi sú zasa súčasťou semitskej jazykovej rodiny. Kto všetko patrí k Semitom? Okrem Arabov sa k nim zaraďujú predovšetkým vymreté etniká Babyloncov a Asýrčanov, ktoré žili na území Mezopotámie. Ďalej sa k nim počíta-

jú predstavitelia kanaánských národov; najznámejší z nich sú Hebrejci (Židia) a Féničania. K Semitom patria aj Amorejci a Aramejci, známi skôr z Biblie.

Aramejčina bola jazykom Talmudu a hovoril ňou aj Pán Ježiš. Tento jazyk prežíva dodnes; hovorí sa ním v sýrskych dedinách Maalúla a Sidnája.

Spomedzi Aramejcov sa sformovali Nabatejci, ktorí na území dnešného Jordánska založili slávne púštne mesto Petra, vytesané do skaly. V Arabii Felix, teda na území dnešného Jemenu, zasa žili tzv. Južní Arabi, z kto-

rých pochádzala kráľovná zo Sáby (pravdepodobne šlo o kmeň Sabejcov).

OD NOVÉHO ROKA V NOVOM DUCHU

Rasťo Dindoš v mene prípravného tímu

Margarétka a Žiješ vo mne Ježiš. Tieto dva časopisy pre našich najmenších a pre mládež sa už stali neoddeliteľnou súčasťou nášho zborového života. S príchodom nového roka sme sa rozprávali o nejakých nových veciach, chceli by sme pomeniť rubriky, zamýšľali sme sa nad obsahom časo-

pisov aj ich formou. Veľmi by nám pri tom pomohli názory vás, ktorých deti tieto časopisy čítajú, ako aj názory samotných detí a mládeže. Zaujímajú nás vaše postrehy, kritika, prípadne návrhy na vylepšenie týchto časopisov. Vaše pripomienky prosím vhoďte do schránky na milodary v kostole, my sa k nim s pomocou brata farára určite dostaneme :-)

ARCHITEKT MILAN MICHAL HARMINC

Zdroj: Kulpínsky maticiar č. 10/2009 a internet; spracovala S. Slahová

Významný slovenský architekt Milan Michal Harminc sa narodil 07. 10. 1869, v Kulpíne pri Báčskom Petrovci, vo Vojvodine v Srbsku, ako jedno z ôsmich detí evanjelickým rodičom Pavlovi Harmincovi a Johanne, rodenej Čapelovej. Ako dieťa z remeselníckej rodiny po absolvovaní Nemeckej obchodnej akadémie v Novom Sade pôsobil pri svojom otcovi, ktorý bol povoláním tesár, ako pomocník. A to bolo asi to, čo usmernilo jeho ďalšie pôsobenie. Pri otcovi sa naučil rysovať stavebiské plány a prenikol do tajomstiev stavebných konštrukcií.

Ako otcov pomocník vydržal iba 2-3 roky. Ako 17 ročný v roku 1886 dal sa na vandrovkú svetom, s pevným

úmyslom stať sa staviteľom. Zamieril do Budapešti, kde pracoval vo firme Neuschloss a synovia (1886-1890). Pri absolvovaní vojenskej prezenčnej služby na vojenskej stavebnej správe sa spoznal s architektom Albertom Schikedanzom, profesorom budapeštianskej techniky. Po trojročnom výcviku zamestnal sa u staviteľa Jána Nepomuka Bobulu (1893-1894), vtedy jediného slovenského staviteľa v Budapešti.

Popri práci nezabudol ani na svoj slovenský pôvod a v roku 1887 vstúpil do Slovenského spolku v Budapešti, kde vykonával funkciu knihovníka, neskôr aj predsedu, staral sa o spevokol a divadelný krúžok. Zúčastňoval sa na vydávaní slovenských časopisov – Slovenský denník, Slovenský týždenník. Zabezpečil výstavy niekto-

rým mladým slovenským výtvarníkom.

Po desaťročnom pôsobení v rôznych stavebných firmách si ako 28 ročný 1. apríla 1897 založil svoju vlastnú projekčnú a staveľskú kanceláriu v Budapešti. Okrem projektovania obytných a nájomných domov v Budapešti projektoval aj kostoly. Po roku 1900 Harmincovým pracoviskom je už celé Uhorsko. Pred 1. svetovou vojnou postavil v Budapešti asi 45 domov.

M. M. Harminc sa považuje asi za najproduktívnejšieho architekta 20. storočia. Patril k tzv. "prvej generácii slovenských architektov". Ako projektant a staveľ bol činný 65 rokov (1886-1951). Naprojektoval vyše 300 budov v Európe, z toho 171 na Slovensku. Postavil 108 kostolov pre všetky konfesie.

Jeho tvorbu možno rozdeliť do troch období. Prvé obdobie: Pred 1.sv. vojnou za Rakúsko-Uhorskej monarchie pôsobil v Budapešti. V tomto období väčšinou projektoval rodinné domy a vily (v Budapešti ich postavil asi 45), menšie administratívne, kultúrne budovy, školy (v Hybe) kostoly a cirkevné stavby (Slovensko: Dačov Lom, Pribylina, Jakubovany, Hybe, Ľubina, Myjava, Púchov, Černová, Trnovec, Prietrž a pod.). Všetko to realizoval len za pár rokov, ale vtedy už mal dosť spolupracovníkov, generálne však všetko upravoval a potom aj podpisoval. V tomto tvorivom období sa oženil s Annou Holcovou zo Žiliny. Mali dvoch synov a jednu dcéru. Syn Milan bol architekt a syn Ivan právnik.

Druhé obdobie: V roku 1914, tesne pred vojnou sa presťahoval do Liptovského Svätého Mikuláša, tam si aj otvoril projekčnú a staveľskú kanceláriu. Sakrálna architektúra je v jeho tvorbe dominantná. Aj v tomto vojnovom období (1914-1918)robí projekty na cirkevné zákazky pre stavanie kostolov (Slovensko: Čakajovce, Liptovská Porúbka, Nový Smokovec, atď.). V tomto období započal prácu na projektoch sanatória dr. Szontágha v Novom Smokovci (Penzák 1917-1925). V tých časoch išlo o najmodernejšie horské liečebné stredisko s celoročnou prevádzkou. Od roku 1918 žil a pracoval v Novom Smokovci vo Vysokých Tatrách. V tomto období projektovala a stavala jeho firma okrem sanatória v N. Smokovci aj rodinné domy, vily, nájomné domy v L. Mikuláši, Bytči, Bratislave, v N. Smokovci, ďalej aj verejné stavby: Budovy Tatra banky - Bytča, Bratislava, hotel Carlton-Savoy v Bratislave, školy, kostoly: Teplička n. Váhom, Východná, Pliešovce, Bratislava -Legionárska ulica (1930) a pod.

Tretie obdobie: Tu spadá obdobie od roku 1929. Okrem projektovania a stavby rodinných domov medzi verejnými stavbami nájdeme stavby aj v Poprade: dostavba kina a hotela Reduta, okresný úrad a okresný súd (1931), administratívne budovy v Spišskej Novej Vsi (1938-1940) a Šali, sanatórium Nová Polianka (1947-1952, čo bol posledný realizovaný projekt), nemocnice: v Žiline, Martine, Skalici, L. Mikuláši, školy: v Poprade (1930) škôlku, ľudovú a aj štátnu meštiansku školu,

Vráble, Radošovce, v Nitre banka, v Spiš. N. Vsi a pod., kostoly: Zuberec, Veľký Grob, Poprad rímsko-katolícky (1932), Košice, L. Hrádok, Žilina, Bytča, Senica, Púchov, atď. atď. atď.

Na Slovensku niet mesta a pomaly ani väčšej dediny, kde by sme sa s jeho stavbami nestretli. Veď po 2. sv. vojne je už 75-ročný starček a v Bratislave projektuje súťažný návrh univerzitnej nemocnice v Slávičom údolí (1946) a podáva aj návrh adaptácie Slovenského národného múzea. A ďalšie a ďalšie projekty po celom Slovensku.

V roku 1951 skončil svoju aktívnu

projektovú činnosť a ako 82. ročný odišiel do dôchodku. O dva roky neskoršie (1953), na I. konferencii Zväzu slovenských architektov bol menovaný prvým čestným členom Združenia slovenských architektov.

Z časnosti do večnosti si ho náš Pán povolal 5. júla 1964 v 94. roku jeho intenzívneho života. Kulpínsky samouk plával na lodi architektúry Uhorskom aj Československom. Spojil dve storočia a prežil tri spoločenské zriadenia, od pozostatkov neskorého stredoveku až po socializmus a v každom sa dokázal ako vynikajúci.

ZA CIRKEV

Za cirkev, takú aká je, dnes prosíme,
ochráň ju, zveľaď, posväť, Hospodine
a kde je málo svornosti a viery
zas nech sa láskou z nebies pevne stmelí.

Sľúbil si, Pane, v svojom slove svätom,
že budeš s nami až do konca vekov,
Tvoje sa slovo nikdy nepominie,
nech viera v našom zbore nevyhynie!

Utvrď nás v pravde, pomôž vyznať, Bože,
že cirkev ani peklo nepremôže,
dedičstvo sväté Tebou požehnané
dopraj nech deťom čisté odovzdáme. Amen.

Andrej Hajduk, Hovory z hlbín duše

SVEDOMIE

Hovorím pravdu ako svedomie,
vplyvným i slabým rovnako.
Pravda mi celým svetom je
sťa dažďu more oblakov.

Dvíhaj päť,
nedbám na hrozby!

Bi, len ma pri tom nerozbi!
Nie som džbán,
čo chodí po vodu
do kráľovského jazera.

Pravda je nákazlivé zdravie,
z každého oka pozerá.

Hovorím pravdu do očí,
čistú sťa z rosy.
Hovorím pravdu -
jed na žihadle osy.
Hovorím kto si.

Keď chceš,
tak zhasni!
Zakry ma!
Umlč a urob ničím!
Čo je to platné?
Aj mlčky kričím pravdu,
ako keď zatne.

Ján Navrátil

JUBILANTI CZ

Január

Dindoš Ján, Ing.	6.1.
Slavkovská Danko	6.1.
Deverová Anna	8.1.
Rošková Anna	12.1.
Keresztényová Edita	13.1.
Münnich Ján	14.1.
Michalidesová Vlasta	14.1.
Fabianová Oľga	15.1.
Krasničanová Edita	15.1.
Wielandová Anna	19.1.
Šelep Peter	22.1.
Mihálik Igor	24.1.
Vitková Alžbeta	25.1.

Pivková Paula	25.1.
Glovecká Vladislava	25.1.
Hybenová Zuzana, Ing.	27.1.
Michalíková Erika	29.1.
Blaško Ján	30.1.

Február

Kogler František	10.2.
Příbyl Jiří	17.2.
Blašková Anna	19.2.
Želonka Peter	22.2.
Ivanová Mária	22.2.
Procházková Zuzana	23.2.

ŠTATISTIKA ZA ROK 2009

členovia CZ:	1189
pokrstení:	24, (dospelí 6, deti 18, z toho 7 chlapcov a 11 dievčat)
konfirmovaní:	12 (z toho 7 chlapcov a 5 dievčat)
sobáše:	7 (z toho 3 evanjelické a 4 zmiešané)
pohreby:	23 (9 mužov a 14 žien)

POZÝVAME NA PRAVIDELNÉ STRETNUTIA

konfirmandi – každý utorok, 1. roč. o 15:00 h a 2. roč. o 16:30 h

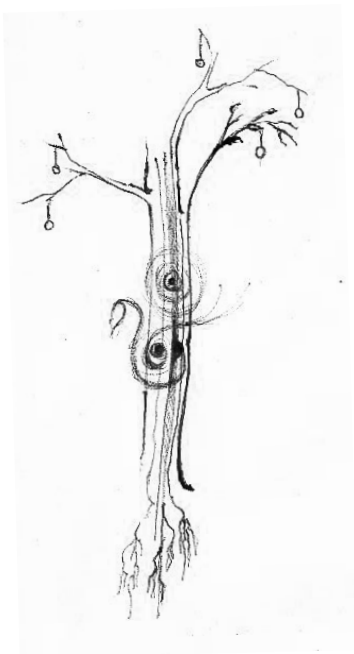
spevokol – každú stredu o 17:00 h

modlitebné spoločenstvo – každý štvrtok o 17:00 h

biblická hodina – každý štvrtok o 18:00 h

mládež – každý piatok o 18:00 h

detská besiedka – každú nedeľu počas Služieb Božích

JANUÁR

10. Ne 09:00 - Poprad, 1. nedeľa po Zjavení
14. Št 18:00 - Biblická hodina
17. Ne 09:00 - Poprad, 2. nedeľa po Zjavení
21. Št 17:00 - Zborová miestnosť, film Martin Luther
24. Ne 09:00 - Poprad, Posledná nedeľa po Zjavení
27. St 15:00 - Biblická hodina, DD na Komenského ul.
28. Št 15:00 - Biblická hodina, DD Xenón
18:00 - Biblická hodina
31. Ne. 09:00 - Poprad, Deviatnik
10:30 - Spišská Sobota, dcérocirkevný konvent

FEBRUÁR

4. Št 18:00 - Biblická hodina
7. Ne 09:00 - Poprad, nedeľa po Deviatniku
10:30 - Stráže, dcérocirkevný konvent
11. Št 18:00 - Biblická hodina
14. Ne 09:00 - Poprad, Predpôstna nedeľa
10:00 - Sviatosť Večere Pánovej
17. St 18:00 - Poprad, začiatok pôstneho obdobia
21. Ne 09:00 - Poprad, 1. pôstna nedeľa
10:00 - matkocirkevný a zborový konvent
24. St 15:00 - Biblická hodina, DD na Komenského ul.
25. Št 15:00 - Biblická hodina, DD Xenón
18:00 - Poprad, pôstne služby Božie
28. Ne 09:00 - Poprad, 2. pôstna nedeľa
10:30 - Spišská Sobota, 2. pôstna nedeľa